

LONG AN PHÁT TRIỂN KINH TẾ VÙNG BIÊN GIỚI GẦN VỚI QUỐC PHÒNG - AN NINH

DUONG QUỐC XUÂN *

Long An là tỉnh thuộc vùng đồng bằng sông Cửu Long; có đường biên giới dài 137,7 km giáp với tỉnh Svây-riêng và Prây-veng (Vương quốc Cam-pu-chia). Để phát triển kinh tế, nâng cao đời sống nhân dân làm cơ sở vững chắc cho công tác quốc phòng, an ninh trên tuyến biên giới, Long An tập trung đầu tư, phát triển hạ tầng, xây dựng một số tuyến đường giao thông vào các đồn biên phòng để thúc đẩy phát triển kinh tế kết hợp với bảo vệ an ninh biên giới.

LONG An là tỉnh nằm trong vùng kinh tế trọng điểm phía Nam. Biên giới giáp với tỉnh Svây-riêng và Prây-veng, Vương quốc Cam-pu-chia với chiều dài 137,7 km, đi qua 20 xã của 5 huyện: Đức Huệ, Thạnh Hóa, Mộc Hóa, Vĩnh Hưng, Tân Hưng, trong đó có 39 km biên giới đường sông và 98 km biên giới đường bộ. Theo Hiệp ước biên giới năm 1985, đến nay Việt Nam và Cam-pu-chia đã cắm mốc được 41 km, phần còn lại được hai bên quản lý theo hiện trạng. Trên tuyến này có cửa khẩu chính (quốc gia) Bình Hiệp (huyện Mộc Hóa) và 4 cửa khẩu phụ là Tho Mo (huyện Đức Huệ), Long Khốt, Vàm Đồn, Kênh 28 (huyện Vĩnh Hưng), ngoài ra còn có 6 điểm trao đổi hàng hóa khác.

Địa hình khu vực biên giới tương đối bằng phẳng, phần lớn là bung biển, đồng ruộng, trong đó có một số vị trí chưa được phân định

rõ mốc giới. Khu vực này thường xuyên xảy ra lũ lụt gây ảnh hưởng lớn đến hoạt động sản xuất và đời sống của người dân. Dân cư chủ yếu sinh sống dọc theo các bờ sông, kênh rạch, các trục đường giao thông và gần đây là trong các cụm, tuyến dân cư, nhưng mật độ còn thưa thớt và không ổn định. Nghề nghiệp chính là sản xuất nông, lâm nghiệp; các hoạt động công nghiệp, thương mại, dịch vụ còn rất hạn chế.

Mặc dù trong thời gian qua được sự quan tâm đầu tư của Đảng và Nhà nước, nhưng tình hình kinh tế - xã hội khu vực biên giới tỉnh Long An còn chậm phát triển, kết cấu hạ tầng phục vụ sản xuất và sinh hoạt còn nghèo nàn, hệ thống đường giao thông, thủy lợi, trường học, trạm y tế, nước sạch, điện lưới quốc gia chưa hoàn thiện. Đội ngũ cán bộ y tế, giáo dục

* Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Long An

còn thiếu, trang thiết bị lạc hậu, trình độ chuyên môn chưa đáp ứng nhu cầu thực tế.

Trong những năm qua, mối quan hệ đoàn kết hữu nghị, hợp tác giữa các cấp chính quyền, lực lượng vũ trang và nhân dân hai bên biên giới luôn được tôn trọng và tăng cường. Chủ quyền lãnh thổ và an ninh biên giới luôn được bảo vệ tốt, trật tự an toàn xã hội ổn định. Trong thực hiện nhiệm vụ, các lực lượng chức năng đã kịp thời phát hiện và xử lý đúng chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước đối với các hoạt động xâm canh, tranh chấp, lấn chiếm biên giới, vượt biên, buôn lậu, gian lận thương mại và những vấn đề nảy sinh giữa nhân dân hai bên biên giới.

Tuy nhiên, cũng còn tình trạng người dân Cam-pu-chia, người dân Khơ-me Nam Bộ qua lại biên giới trái phép để mua bán, làm ăn, thăm viếng, tìm kiếm việc làm; có một số người lợi dụng tình hình này gây trộm cướp có vũ trang; buôn lậu, mua bán, vận chuyển trái phép chất ma túy; các tệ nạn xã hội vẫn còn tồn tại. Một số trường hợp người dân Cam-pu-chia do chưa nhận thức đầy đủ về biên giới nên đã khai thác, canh tác đất lấn vào phần đường biên giới chưa phân định chủ quyền. Tình hình buôn lậu và gian lận thương mại diễn ra phức tạp tập trung ở các địa bàn có cửa khẩu tiểu ngạch.

Các tổ chức phản động người Việt Nam lưu vong ở nước ngoài, tổ chức đưa người, vũ khí, tài liệu phản động, độc hại và móc nối với các phần tử chống đối trong nước để tuyên truyền, phá hoại an ninh quốc gia. Một số đối tượng lợi dụng tôn giáo để tuyên truyền mê tín dị đoan, phát triển đạo bất hợp pháp.

Trong quan hệ với tình bạn giáp biên, trên tinh thần hợp tác, hữu nghị, hỗ trợ nhau để cùng phát triển, tỉnh Long An đã giúp cho tỉnh Svây-Riêng xây dựng công ra-vào cửa khẩu Prây-vo; xây dựng một số trạm, chốt kiểm soát dọc theo tuyến biên giới; hỗ trợ lương thực, xăng dầu giúp nhân dân tỉnh Svây-riêng khắc phục thiên tai, hạn hán kéo dài, khám và cấp thuốc chữa

bệnh miễn phí cho 1.900 lượt người dân Cam-pu-chia. Bên cạnh đó, lãnh đạo các cấp của tỉnh Long An và tỉnh Svây-riêng cũng thường xuyên gặp gỡ, trao đổi nhằm tăng cường thắt chặt mối quan hệ hữu nghị, truyền thống giữa hai tỉnh, hai dân tộc.

Để phát triển kinh tế, nâng cao đời sống nhân dân làm cơ sở vững chắc cho công tác quốc phòng - an ninh trên tuyến biên giới, trong những năm qua, tỉnh Long An đã triển khai các dự án trong Chương trình 135 phát triển kinh tế - xã hội, an ninh - quốc phòng ở các xã, huyện biên giới; dự án khu kinh tế cửa khẩu Bình Hiệp (huyện Mộc Hóa), quy hoạch phát triển kinh tế biên mậu và một số dự án quan trọng khác nhằm hình thành kết cấu hạ tầng phục vụ cho phát triển kinh tế - xã hội kết hợp với an ninh - quốc phòng. Tỉnh đã tập trung tối đa các nguồn lực để khai thác tiềm năng kinh tế, chú trọng đầu tư kết cấu hạ tầng, tăng cường công tác khuyến nông, khuyến ngư, bảo vệ thực vật, phát triển và đa dạng hóa giống cây trồng, giống vật nuôi, đẩy mạnh sản xuất nông nghiệp, từng bước chuyển đổi cơ cấu sản xuất từ sản xuất nông nghiệp sang công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp, thương mại, dịch vụ, du lịch. Từng bước ổn định đời sống và nâng cao thu nhập cho người dân, thông qua đó cũng hạn chế được sự biến động dân cư để hỗ trợ cho việc hình thành các cụm, tuyến dân cư, các vành đai phòng thủ trên tuyến biên giới.

Các chương trình khai hoang, cải tạo môi trường, ngăn mặn, rửa phèn, phát triển hệ thống giao thông, thủy lợi đã có những kết quả tích cực. Sản xuất nông nghiệp từ 1 vụ/năm lên 2 đến 3 vụ/năm với năng suất bình quân 5,5 tấn/ha/vụ, sản lượng lương thực trung bình đạt 2,9 tấn/người/năm; sản lượng đánh bắt, nuôi trồng thủy sản, chăn nuôi gia súc, gia cầm đều tăng trưởng mạnh. Đến nay, trên khu vực biên giới tỉnh đã trồng được hơn 11.000 ha rừng tràm, bạch đàn có tác dụng cải tạo môi trường, phòng chống lũ rất hiệu quả, nâng cao thu nhập cho người dân và là vành đai xanh trên

biên giới. Về kết cấu hạ tầng cũng đã có những kết quả tích cực. Tỉnh đã xây dựng được hơn 1.700 km đường giao thông, hiện tại có 14/20 xã có đường ô-tô đến trung tâm xã. Ngành thủy lợi đã thực hiện được 214,75 km kênh mương tưới tiêu cho hơn 100.000 ha với kinh phí hằng năm từ 7 - 13 tỉ đồng, đưa điện lưới quốc gia đến hơn 19/20 xã, nâng tỷ lệ dân sử dụng điện lên 70%. Hằng năm tỉnh đã đầu tư từ ngân sách nhà nước kết hợp với sự đóng góp của nhân dân để làm các công trình nước sạch nên 20 xã đã có trạm cấp nước, đưa tỷ lệ người dân được sử dụng nước sạch đạt 60%.

Trong lĩnh vực văn hóa - xã hội: 13/20 xã đã có trường mẫu giáo, 20 xã có trường tiểu học, 15 xã có trường trung học cơ sở. Các trường đã được xây và ngói hóa. Đội ngũ giáo viên được quan tâm nâng cao trình độ chuyên môn, cải thiện đời sống. Đến nay Long An đã xây dựng được 12 chợ ở 10 xã biên giới, 12 xã có bưu điện văn hóa, 8 xã có sân thể thao, 20 xã biên giới có trạm y tế. Các trạm y tế trong tỉnh thường xuyên được trang bị thêm các trang thiết bị mới phục vụ công tác khám, chữa bệnh, chăm sóc sức khỏe người dân. Các phong trào chăm sóc sức khỏe cộng đồng, vệ sinh phòng dịch, phòng bệnh, mô hình quân dân y kết hợp... được đẩy mạnh và nhận được sự quan tâm hỗ trợ của tỉnh cũng như các tổ chức y tế từ thiện.

Tỉnh đã chỉ đạo các lực lượng hoàn thành việc xây dựng, triển khai các kế hoạch tác chiến nhằm bảo vệ an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội; tập trung xây dựng các huyện biên giới thành các khu vực phòng thủ; bố trí các cụm tuyến dân cư hình thành thế trận làng, xã chiến đấu, tạo thế phòng thủ vững chắc cho tuyến biên giới theo chiều sâu, liên hoàn - vững mạnh trong thời bình, cơ động trong thời chiến. Các lực lượng bộ đội biên phòng, công an, quân đội luôn được nâng cao bản lĩnh chiến đấu, tăng cường tiềm lực và xây dựng đội ngũ cán bộ trong sạch vững mạnh.

Tỉnh đã quan tâm đầu tư, phát triển kết cấu hạ tầng, xây dựng mới một số tuyến đường giao thông vào các đơn vị biên phòng có ý nghĩa chiến lược trong việc thúc đẩy phát triển kinh tế kết hợp với bảo vệ an ninh - quốc phòng, vừa phục vụ nhu cầu thiết yếu trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa vừa bảo đảm yêu cầu phòng thủ nếu có chiến tranh xảy ra.

Tuy đã đạt được một số kết quả như trên, song trên thực tế Long An còn có một số vấn đề cần được tiếp tục quan tâm giải quyết:

- Việc phân định mốc giới trên tuyến biên giới tuy đã có những tiến bộ đáng kể, nhưng hiện tại vẫn còn một số vị trí chưa được phân định rõ ràng dẫn đến tình trạng tranh chấp, khai thác trái phép, gây mất ổn định và khó khăn trong việc quản lý khu vực biên giới.

- Các chương trình phát triển kinh tế - xã hội kết hợp an ninh - quốc phòng thực hiện chưa đồng bộ. Quy hoạch sắp xếp một số khu dân cư chưa hợp lý. Nguồn lực đầu tư thực hiện hạn chế và không ổn định, nên còn có dự án chưa đạt được các mục tiêu đề ra.

- Lực lượng cán bộ chủ chốt còn thiếu, năng lực chưa đáp ứng được nhu cầu thực tế, nên việc triển khai thực hiện, theo dõi, đánh giá hiệu quả để từ đó có phương hướng điều chỉnh các dự án còn chậm.

- Hầu hết các xã biên giới đều là xã nghèo, thường xuyên bị lũ lụt, kết cấu hạ tầng kém, giao thông hạn chế, hệ thống cung cấp điện, nước sạch, viễn thông còn thiếu thốn, chưa đáp ứng được nhu cầu thiết yếu của người dân. Dân cư phân tán nên đòi hỏi bố trí nhiều công trình kết cấu hạ tầng nhưng hiệu quả sử dụng thấp.

- Tình trạng buôn lậu qua biên giới vẫn còn nhiều diễn biến phức tạp, đang có chiều hướng gia tăng. Thời gian gần đây tình hình xuất khẩu trái phép xăng dầu trên tuyến biên giới gây thiệt hại cho ngân sách quốc gia và là một trong những nguyên nhân gây mất ổn định về trật tự xã hội ở địa phương.

Để tiếp tục thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, nâng cao đời sống cho nhân dân, góp phần củng cố quốc phòng - an ninh trên tuyến biên giới, trong thời gian tới tỉnh Long An chủ trương:

Một là, đẩy mạnh chương trình xây dựng cụm, tuyến dân cư để từ đó đầu tư kết cấu hạ tầng cho khu vực biên giới một cách tập trung, nhằm phát huy hiệu quả đầu tư của nguồn vốn ngân sách, từng bước hình thành các thị tứ vùng biên, thúc đẩy trao đổi thương mại trên tuyến biên giới.

Hai là, tiếp tục xây dựng hoàn chỉnh kết cấu hạ tầng thiết yếu như giao thông, thủy lợi, trường học, trạm y tế, bưu điện, các công trình chống lũ, vượt lũ, hệ thống kênh mương thủy lợi phục vụ trồng trọt, chăn nuôi; đưa điện, nước sạch và hệ thống giao thông đường bộ đến 100% các xã biên giới để hỗ trợ cho chương trình sống chung với lũ ở khu vực Đồng Tháp Mười của tỉnh.

Ba là, xác định chính xác tiềm năng của từng khu vực để đầu tư tập trung về vốn ngân sách, nhân lực để nâng cao hiệu quả kinh tế, tạo đòn bẩy kích thích các khu vực lân cận. Triển khai đồng bộ các chương trình phát triển kinh tế - xã hội, tập trung đào tạo bồi dưỡng cán bộ để hỗ trợ chương trình chuyển đổi cơ cấu sản xuất tại địa phương, tăng cường sản xuất công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp, thương mại, du lịch, chế biến nông, lâm, thủy sản, sản xuất vật liệu xây dựng để nâng cao thu nhập của người dân.

Bốn là, tổ chức phối hợp chặt chẽ giữa các lực lượng đẩy mạnh các biện pháp vận động, hỗ trợ để bảo đảm 100% trẻ em trong độ tuổi được đến trường. Giảm tỷ lệ trẻ bỏ học, hoàn thành chương trình phổ cập giáo dục tiểu học, trung học cơ sở đúng thời gian theo kế hoạch. Bảo đảm số lượng giáo viên ở các cấp, trang bị đầy đủ trang thiết bị dạy học cho trường học các xã biên giới.

Năm là, nâng cấp các cơ sở khám chữa bệnh, bảo đảm 100% trạm y tế có bác sỹ, trang

thiết bị thiết yếu, thuốc chữa bệnh. Kết hợp tổ chức các mô hình y tế quân - dân y để chăm sóc sức khỏe cộng đồng, nâng cao ý thức bảo vệ vệ sinh môi trường, phòng chống dịch bệnh. Đẩy mạnh các hoạt động văn hóa - thể dục - thể thao ở cơ sở nhằm nâng cao mức hưởng thụ văn hóa của người dân trên tuyến biên giới.

Cùng với các hoạt động trên, tỉnh phối hợp với lãnh đạo các cấp của Cam-pu-chia tiếp tục tiến hành phân định và cắm cột mốc biên giới phần còn lại nhằm tăng cường quản lý an ninh trật tự trên tuyến biên giới, bảo vệ chủ quyền lãnh thổ quốc gia. Tỉnh cũng tập trung thực hiện tốt việc củng cố, bố trí các đồn, trạm biên phòng, tăng cường trang thiết bị kỹ thuật, quân sự cho các lực lượng trên tuyến biên giới, nhằm bảo đảm nhiệm vụ bảo vệ an ninh - quốc phòng. Bên cạnh đó tỉnh thường xuyên tổ chức tốt việc tuyên truyền giáo dục, học tập bồi dưỡng để từng bước nâng cao nhận thức về chính trị cho đội ngũ cán bộ và quần chúng nhân dân, xây dựng thế trận biên phòng toàn dân gắn với thế trận quốc phòng toàn dân và thế trận an ninh nhân dân trên khu vực biên giới.

Để giúp Long An thực hiện tốt các nhiệm vụ nêu trên đề nghị Chính phủ cho tiếp tục thực hiện Chương trình 135 bởi chương trình này đã có tác động tích cực trong việc phát triển kinh tế kết hợp an ninh - quốc phòng vùng biên giới; xây dựng hoàn chỉnh tuyến tỉnh lộ N1 (đường quốc lộ trên tuyến biên giới Tây Nam) nhằm thúc đẩy kinh tế trên vành đai biên giới và bảo đảm tính cơ động, sự phối hợp nhanh chóng giữa các lực lượng phòng thủ khi có tình huống xảy ra. Đề nghị Chính phủ tiếp tục hỗ trợ cho tỉnh Long An quy hoạch tổng thể phát triển kinh tế - xã hội cho khu vực biên giới và đẩy mạnh tiến độ các dự án thành lập khu kinh tế cửa khẩu quốc gia, các cửa khẩu tiểu ngạch nhằm tăng cường hoạt động thương mại và qua đó cũng kiểm soát chặt chẽ hơn tình hình an ninh trên tuyến biên giới. □